אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת שכא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ד מנחם אב תר"ע - רחובות
נמען: הגאון ר' זליגמן בר במברגר, אב בית דין וירצבורג

על האתרוגים בשמיטה: יש אתרוגים מפרדסי נכרים, שעליהם כבר מימי הבית יוסף לא נהגו דין שביעית, אבל אינם בטוחים מהרכבה. יש גם מפרדסי ישראל שנמכרו לערבי לפי הוראת הגאונים, והם בטוחים מהרכבה. הרב קוק מן המתירים, לטובת הישוב.

עיקרי הדברים

- אתרוגי נכרים מול אתרוגי ישראל בשמיטה.
- הרב קוק בין המתירים.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1],

שלו'[2] וברכה מקודש לכ'[3] הרב הגאון אוצר תוי"ר[4] מוהר"נ[5] הלוי שליט"א[6] באמבערגער, [הרב נתן במברגר, רבה של וירצבורג] האבד"ק[7] ווירצבורג יצ"ו[8].

ע"ד[9] האתרוגים, נמצאים מפרדסי הנכרים, שבהם המנהג כבר מימי מרן הב"י[10] [רבי יוסף קארו, מחבר "בית יוסף" ו"שולחן ערוך"] -- - ז"ל[11] שלא לנהוג דין שביעית, אבל הם אינם בטוחים מהרכבה, ונמצאים ג"כ[12] מפרדסי ישראל שנמכרו לערבי, [בהיתר המכירה] כפי הוראות הגאונים מג' שמיטות שעברו, שבזה הופקעו מדין שביעית, והם בטוחים מהרכבה ג"כ.

ידוע הדבר, שמפני תיקון הישוב מוכרחים אנו להשתמש בהיתר המכירה, אך תמיד נמצאים ע"ז[13] עוררים, וגם בשנה זו נתעוררה ע"ז פלוגתא, אמנם אני הנני בעניי מן המתירים, בשביל

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 שלו' - שלום
3 לכ' - לכבוד
4 תוי"ר - תורה ויראה
5 מוהר"נ - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות נ (כגון נתן / נחום / נפתלי / נחמן) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
6 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7 האבד"ק - האב בית דין קהילת
8 יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
9 ע"ד - על דבר
10 הב"י - הבית יוסף
11 ז"ל - זכרונו לברכה
12 ג"כ - גם כן
13 ע"ז - על זה

תיקון ישוב אה"ק[14], וכבר הורו זקנים, שראוי לסמוך עליהם, אפי'[15] שלא בשעה"ד[16], וק"ו[17] בשעה"ד.

והנני בזה ידי"ע[18] דוש"ת[19] מקודש באה"ר[20],

הק' אברהם יצחק ה"ק

י"ד מנ"א[21] תרעי"ן, רחובות ת"ו[22].

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

14 אה"ק - ארץ הקודש
15 אפי' - אפילו
16 בשעה"ד - בשעת הדחק
17 וק"ו - וקל וחומר
18 ידי"ע - ידידו עוז
19 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
20 באה"ר - באהבה רבה
21 מנ"א - מנחם אב
22 ת"ו - תבנה ותכונן